

Лист І

Любий Колінько,

яка чиста радість – знову писати тобі. Я уявляю, Колінько, як ти отримаєш листа і сядеш його читати неодмінно того самого ранку і неодмінно на вулиці. І ліворуч від тебе Босфор, що синіє й дихає, як тіло кита, а праворуч – хребет ламаних константинопольських провулків.

Я знаю, як ти візьмешся читати його, Колінько. Як витягнеш його з конверта й короткозоро зігнешся над аркушами та відразу вподібнишся до гоголівського семінариста. Тихий і зачарований мій хлопчику, ти чудотворець і рятівник, як твій святий покровитель. Я ніколи не бачила, як ти читаєш мої листи, а однак це знаю, янголе мій, Колінько.

Зараз ти сердитимешся, але Дмитро Іванович вислав тобі переказ, уже даруй нам цю вільність. Пам'ятаю, присягалася тобі цього не робити. Але не дарма ж я тепер присяголомниця.

А щоб ти довго не супився, маю для тебе дві новини. Ми з Дмитром Івановичем одружуємося. Уперше я пишу це, але не беруся говорити вголос ані про весілля, ані про те, що вже за законом я – удова зниклого безвісти. Я ще молюся, щоб це було неправдою, і тебе прошу молитися, Колінько, але весілля – річ вирішена, вже є і документи, і матерія, і біле мереживо випсане на сукню. День призначено на мої іменини. А друга моя новина – найважливіше. Напишу тобі це по-твоєму, Колінько. Я сумую за твоєю м'якою співочою мовою. Я при надії, Колінько, і це вже певно, і підтвердив лікар.

Ми тепер оселилися під Афінами, й на досяг руки – суцільна археологія, а прибрати великих еллінів, то Афіни – провінція, гірша за наш Херсон, хоч і величезні неосяжно. Я не писала тобі, але ми продали все, що вивезли. Їхали до Риму з пересадками та пригодами. Лишень уяви: всі обвішані діамантами, я в жалобі, й Дмитро Іванович зі своїм офіцерським профілем і пістолетом за поясом. Сцена із Жуль Верна, не менше. І як нас тільки не пограбували? Усе тому, що в Римі за каміння дають більше, ніж у Салоніках і Афінах. Знаю, що ти питатимеш. Ні, Папи не бачили, Святого Петра теж, і вулицями моєї юності я йшла, озираючись. Торгувалися несамовито й дещо виторгували. Я залишила собі тільки каблучку та перлинний браслет. Я хочу бути нареченою в перлах. Ти перебирав їх вервицею, тоді, на палубі.

Після всього цього Дмитро Іванович зробився справжнім греком: краще вивчився по-грецьки, уранці взяв моду каву пити не вдома та відрекомендовується тепер Деметріусом, а мене просить називатися – Софія, так їм, грекам, простіше й зрозуміліше. Він їздить у порт і намагається торгувати. У торгівлі він, звісно, сліпе цуценья, але я йому в цій справі за віщу Кассандру, тож не пропадемо. Чи віриш, Колінько, але здається, у нього навіть трохи вирівнявся ніс на грецький лад.

Ми зняли будинок на чотири кімнати та оливковий гай з угодою на 25 років. Яке ж це благословення – знову мати право планувати на чверть століття наперед. Дерева в гаю, усі молоді та стрункі, ростуть рядами, і скільки ідилії в цій геометрії! На наймолодших – листя на сонці просвічує, і я згадую грона нашого кишмишу; вони на сонці були такого точно відтінку зеленого, – а тоді вже й усю нашу дачу, і райдужні тіні на скатертині від вази, і стару сусідську кішку, яка все моє дитинство в нас годувалася, а до рук не йшла, і витерте поруччя веранди, і запах нашого Чорного моря, і багато ще такого, про що не скажу.

Як я шкодую, Колінько, що ти не був у нас на чаюваннях, від яких є сама назва, а всі пили бессарабське вино, і мама сідала за піаніно в літній шалі з китичками, а ми замовляли їй пісеньки.